

Epocha osvietených vzdelancov

- rozvoj vedeckého bádania pod vplyvom osvietených myšlienok – rozvoj prírodovedného výskumu
- už predtým tu boli zahranční vedci - zaujímali ich technické **vynálezy v baníctve**, všímali si prírodu, geologické zloženie krajiny, obyvateľstvo a spôsob života
- **vznik učených spoločností či akadémií** – centrá vedeckého bádania
- 50. roky 18. storočia – centrá vedeckého bádania – univerzity, venovali pozornosť, matematike, fyzike, chémii.

Matej Bel – veľká ozdoba Uhorska

- návrh 1. učenej spoločnosti
- zaujímal sa o zemepis, prírodopis, históriu
- **zostavil Notície** – geografia jednotlivých uhorských stolíc (predchodkyňa encyklopédie) - obsahujú historické a zemepisné vedomosti o novom Uhorsku v latinčine. Obhajuje rovnoprávnosť Slovákov v Uhorsku, za typické vlastnosti Slováka považuje pracovitosť a veselosť.
- Mapy a rytiny k textu nakreslil **slovenský kartograf Samuel Mikovíni**.

Adam František Kollár – slovenský Sokrates

- Pochádzal z Terchovej
- Bol radcom Márie Terézie a neskôr riaditeľ Dvorskej knižnice vo Viedni
- Spolupracoval na školskej reforme